

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

Reviderad 2023/03/08

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: Ryon-Märk GIGANT, **Artikelnummer:** 101 (svart)

Handelsnamn: Ryon-Märk MEDIUM, **Artikelnummer:** 111 (svart)

1.2 Relevanta identifierade användningar av blandningen och användningar som det avråds från

Användningsområde: Lösningsmedelsbaserad tusch. Endast för yrkesmässigt bruk

Användningar som det avråds från: Andra användningsområden än de ovan nämnda.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Ryon-Märk AB

Bodarna 6

825 32 Iggesund

Tel 0650-933 70

E-post info@ryonmark.se

Hemsida <http://ryonmark.se/>

Kontaktperson Liselotte Lättman

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Ring 112 och begär Giftinformation i nödsituation (öppet dygnet runt)

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Flam. Liq. 3; H226

Asp. Tox. 1; H304

Acute tox. 4; H312

Acute tox. 4; H332

Skin Irrit. 2; H315

Eye Irrit. 2; H319

Muta. 2; H341

STOT SE 3; H335

STOT RE 2; H373

Brandfarlig vätska och ånga. Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.

Skadligt vid hudkontakt eller inandning. Irriterar huden, ögonen och luftvägarna. Kan orsaka organskador (på centrala nervsystemet) genom lång eller upprepad exponering. Misstänks kunna orsaka genetiska defekter.

Klassificeringsförfarande: Beräkningsmetod.

2.2 Märkningsuppgifter

GHS02

GHS07

GHS08

Signalord: Varning

Innehåller xylen och svart pigment (Solvent Black 3)

Faroangivelser:

H226 Brandfarlig vätska och ånga.

H312 + H332 Skadligt vid hudkontakt eller inandning.

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

H315 Irriterar huden.
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H341 Misstänks kunna orsaka genetiska defekter.
H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

Skyddsangivelser:

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.
P261 Undvik att inandas ångor.
P302 + P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.
P312 Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P403 + P235 Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt.

Märkning av förpackningar vars innehåll inte överstiger 125 ml:

Enligt 1.5.2.1.1 i bilaga I till CLP kan texten för följande utelämnas:
H226, P210, P403 + P235, H315, H319

Det finns ingen fri vätska i tuschpennan, så det finns ingen risk att vätska tas upp i lungorna.
H304 har därför utelämnats från märkningsuppgifterna.

2.3 Andra faror

Produkten innehåller inga PBT- eller vPvB-ämnen.
Produkten innehåller inga kända eller misstänkta hormonstörande ämnen.

AVSNITT 3. SAMMANSÄTTNING / INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandning

Ämne	Identifiering	Koncentration	Faroklassificering
Xylen	CAS-nr: 1330-20-7 EG-nr: 215-535-7 Indexnr: 601-022-00-9 REACH regnr: 01-2119488216-32	60 - 75 %	Flam. Liq. 3; H226 Asp. Tox. 1; H304 Acute tox. 4; H312, H332 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335 STOT RE 2; H373 LC50 (6 h): 15,7 mg/l
Aceton	CAS-nr: 67-64-1 EG-nr: 200-662-2 Indexnr: 606-001-00-8 REACH regnr: 01-2119471330-49	20 - 30 %	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336 EUH066
Pigment (2,3-dihydro-2,2-dimetyl-6-((4-(fenylazo)-1-naftyl)azo)perimidin)	CAS-nr: 4197-25-5 EG-nr: 224-087-1	5 - 15 %	Muta. 2; H341

Xylenen i blandningen är ett UVCB-ämne där orto-, meta-, para-xylen samt etylbensen ingår.
Se avsnitt 16 för fulltext av faroklasserna och faroangivelserna i tabellen ovan.

AVSNITT 4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare vid kvarstående besvär.

Efter inandning: Frisk luft och vila.

Efter hudkontakt: Ta av förorenade kläder och tvätta huden med tvål och vatten. Smörj därefter in huden med fet hudkräm för att återfetta huden.

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

Efter ögonkontakt: Spola ögonen med tempererat vatten (20-30°C) i minst 5 minuter. Håll ögonlocken brett isär under sköljning. Ta ut eventuella kontaktlinser om det går lätt.

Efter förtäring: Förtäring är inte sannolik på grund av produktens form (det finns ingen fri vätska i tuschen).

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning kan irritera luftvägarna och ge huvudvärk, yrsel, illamående och verkar förslöande.

Hudkontakt avfetar huden och ger sveda och rodnad. Exponering på stor hudyta kan ge liknande symptom som vid inandning.

Ångorna kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.

Förtäring av fri vätska kan orsaka aspirationsrisk till lungorna, men tuschpennan innehåller inte fri vätska.

4.3 Beskrivning av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandla symptomatiskt.

AVSNITT 5. BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Alla vanliga släckmedel kan användas, välj beroende på material i omgivningen. Använd dock inte samlad vattenstråle direkt mot branden, detta kan sprida elden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brandfarlig. Vid uppvärmning kan trycket öka så kraftigt att behållaren kan sprängas.

Farliga förbränningsprodukter kan inkludera, men är inte begränsade till koloxider.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Bär helskyddsdräkt och andningsapparat vid släckningsarbete. Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet. Släckvatten omhändertas enligt gällande föreskrifter.

AVSNITT 6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Inga speciella åtgärder behövs vid avsedd hantering.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag och mark.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Pennor plockas upp mekaniskt / för hand.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se även avsnitten 7 (hantering), 8 (skyddsutrustning) och 13 (avfallshantering).

AVSNITT 7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Sörj för tillräcklig ventilation. Undvik inandning av ångor samt kontakt med hud och ögon.

Tvätta händerna efter kontakt med produkten. Ät inte, drick inte och rök inte under arbetet.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras oåtkomligt för barn. Förvaras på väl ventilerad plats, i skydd mot värmekällor och direkt solljus.

Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder.

7.3 Specifik slutanvändning

Se avsnitt 1.2.

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

AVSNITT 8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Ämne	Identifiering	Värde	Anmärkning
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7	NGV: 50 ppm	H
	EG-nr.: 215-535-7	NGV: 221 mg/m ³	
		KTV: 100 ppm	
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1	NGV: 250 ppm	V
	EG-nr.: 200-662-2	NGV: 600 mg/m ³	
		KTV: 500 ppm	
		KTV: 1200 mg/m ³	

Referenser (lagar/förordningar):

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden, "Hygieniska gränsvärden", AFS 2018:1.

Förklaring av anmärkningar:

H = Ämnet kan lätt upptas genom huden

V = Vägledande korttidsgränsvärde, som ska användas som ett rekommenderat högsta värde som inte bör överskridas

Xylen:

DNEL Arbetstagare, akuta - systematiska effekter, inandning: 289 mg/m³

DNEL Arbetstagare, akuta - lokala effekter, inandning: 289 mg/m³

DNEL Arbetstagare, långtids - systemiska effekter, hudkontakt: 180 mg/kg kroppsvikt/dygn

DNEL Arbetstagare, långtids - systemiska effekter, inandning: 77 mg/m³

PNEC Sötvatten: 0,327 mg/l

PNEC Havsvatten: 0,327 mg/l

PNEC Sporadiska utsläpp: 0,327 mg/l

PNEC Avloppsreningsverk: 6,58 mg/l

PNEC Sötvattenssediment relaterat till torr vikt: 12,46 mg/kg

PNEC Havssediment relaterat till torr vikt: 12,46 mg/kg

PNEC Jord relaterat till torr vikt: 2,31 mg/kg

Aceton:

DNEL Arbetstagare, långtids - systemiska effekter, hudkontakt: 186 mg/kg kroppsvikt/dygn

DNEL Arbetstagare, långtids - systemiska effekter, inandning: 1210 mg/m³

DNEL Arbetstagare, akuta - lokala effekter, inandning: 2420 mg/m³

PNEC Sötvatten: 10,6 mg/l

PNEC Havsvatten: 1,06 mg/l

PNEC Sporadiska utsläpp: 21 mg/l

PNEC Avloppsreningsverk: 100 mg/l

PNEC Sötvattenssediment: 30,4 mg/kg

PNEC Havssediment: 3,04 mg/kg

PNEC Jord: 29,5 mg/kg

8.2 Begränsning av exponeringen

Personlig skyddsutrustning skall vara CE-märkt och bör väljas i samråd med leverantören av sådan utrustning. Rekommenderad skyddsutrustning och angivna standarder är vägledande. En riskbedömning av arbetsplatsen eller verksamheten kan leda till andra kontrollåtgärder. Sörj för god allmänventilation och lokal processventilation.

Ögonskydd/ansiktsskydd

Behövs inte under normala användningsförhållanden.

Hand- och hudskydd

Behövs inte under normala användningsförhållanden.

Vid risk för direktkontakt ska skyddshandskar av fluorgummi (Viton) användas. Handskmaterialets tjocklek: 0,4 mm. Genombrottstid: ≥ 8 h.

Standarder:

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

SS-EN 420 (Skyddshandskar - Allmänna krav och provningsmetoder).
SS-EN 374 (Skyddshandskar mot kemikalier och mikroorganismer).

Använd normala arbetskläder.

Vid hantering av större spill: Gummiförkläde, gummistövlar och långa handskar rekommenderas.

Andningsskydd

Behövs inte under normala användningsförhållanden.

Vid otillräcklig ventilation används andningsskydd med filter A.

Standard: SS-EN 14387 (Andningsskydd - Gasfilter och kombinationsfilter - Fordringar, provning, märkning).

Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp till avlopp, vattendrag och mark.

AVSNITT 9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysisk form	Tuschpenna innehållande absorberat svart bläck
Färg	Svart
Lukt	Aromatisk / söt
Luktgräns	0,7 – 40 ppm (litteraturdata)
Smältpunkt	-25 °C (gäller xylen)
Kokpunkt	Ej fastställd
Brandfarlighet	Brandfarlig vätska och ånga
Explosionsgränser	1-13 vol% i luft (uppskattat värde, litteraturdata)
Flampunkt	> 23 °C
Självantändningstemperatur	Ej fastställd
Sönderdelningstemperatur	Ej fastställd
pH (20 °C)	Ej relevant
Kinematisk viskositet	Ej fastställd
Löslighet i vatten	Olöslig
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	Ej relevant för en blandning
Ångtryck	Ej fastställt
Densitet (20°C)	< 1 g/ml
Ångdensitet	> 1 (referensgas luft = 1)
Partikelegenskaper	Ej relevant
Avduntningshastighet	Ej fastställd

9.2 Annan information

9.2.1 Information om faroklasser för fysisk fara

Explosiva egenskaper	Ej explosiv
Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande

9.2.2 Andra säkerhetsegenskaper

Ingen information.

AVSNITT 10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Inga testdata finns tillgängliga.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil vid normala temperaturer och rekommenderad användning.

10.3 Risk för farliga reaktioner

Ingen risk under normala användningsförhållanden.

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik värme, flammor och andra antändningskällor.

10.5 Oförenliga material

Inga speciella.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden. Se även avsnitt 5.2 (förbränningsprodukter).

AVSNITT 11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

orto-Xylen: LC50 (inhalation, råtta, 4h): < 19 mg/l. Förgiftning vid inandning: LC50 15,7 mg/l (6h)

meta-Xylen: LC50 (inhalation, råtta, 4h): <29 mg/l

para-Xylen: LC50 (inhalation, råtta, 4h): 20 mg/l

De testdata som finns för orto-, meta- och para xylen understöder inte ämnens klassificering med Acute Tox. 4 vid förtäring eller hudkontakt.

ATE blandning (oral): > 2000 mg/kg. ATE blandning (dermal): > 2000 mg/kg

Akut toxicitet

Skadligt vid hudkontakt eller inandning.

Frätande eller irriterande på huden

Irriterar huden.

Allvarlig ögonskada eller ögonirritation

Orsakar allvarlig ögonirritation.

Luftvägs- eller hudsensibilisering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Mutagenitet i könsceller

Misstänks kunna orsaka genetiska defekter. (Positivt i lab-test)

Cancerogenitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering

Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Specifik organtoxicitet – upprepad exponering

Kan orsaka organskador (CNS) genom lång eller upprepad exponering.

Aspirationstoxicitet

Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna. Förtäring är dock osannolik på grund av produktens form (det finns ingen fri vätska i tuschpennan).

Information om sannolika exponeringsvägar

Exponering sannolik genom hudkontakt eller inandning.

Symptom vid exponering

Inandning kan irritera luftvägarna och ge huvudvärk, yrsel, illamående och verkar förslöande.

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

Långvarig hudkontakt avfettar huden och ger sveda och rodnad. Xylen kan tränga igenom huden och vid exponering på stor hudyta ge liknande symptom som vid inandning. Ångorna kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.

11.2. Information om andra faror

Hormonstörande egenskaper: Denna produkt innehåller inga ämnen som bedöms vara hormonstörande för människa.

Annan information: Data saknas.

AVSNITT 12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Xylen och aceton är biologiskt lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Xylen och aceton bioackumulerar inte.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten innehåller organiska lösningsmedel som avdunstar lätt från alla ytor.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inga PBT- eller vPvB-ämnen.

12.6. Hormonstörande egenskaper

Produkten innehåller inga ämnen som bedöms vara hormonstörande för miljön.

12.7. Andra skadliga effekter

Inga kända.

AVSNITT 13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Får inte hällas ut i avloppet. Lämna rester/oanvänd produkt hos godkänd entreprenör.

Avfallskod för rester / oanvänd produkt:

08 01 11 Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

Avfallskoder ovan är vägledande och användaren måste själv ange riktig avfallskod om användningsområdet avviker.

Tomma pennor är inte farligt avfall.

AVSNITT 14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer eller ID-nummer	1263
14.2 Officiell transportbenämning	Färg (ADR/RID), Paint (IMDG/IATA)
14.3 Faroklass för transport	3
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Miljöfaror	Nej
14.6 Särskilda skyddsåtgärder	Fp > 23 °C c.c. (IMDG) Vid högsta nettomängd 30 ml per innerförpackning och 1000 ml per ytterförpackning omfattas inte godset av alla ADR-bestämmelser
14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument	Inte relevant

SÄKERHETS DATABLAD

Ryon-Märk GIGANT, Ryon-Märk MEDIUM

Enligt Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till REACH

AVSNITT 15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH) med senare ändringar.

Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar med senare ändringar.

Avfallsförordning (2020:614) med senare ändringar.

Lag (2006:263) om transport av farligt gods, med senare ändringar.

Restriktioner för produkten enligt bilaga XVII till Reach:

Inga

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Krävs inte för blandningar.

AVSNITT 16. ÖVRIG INFORMATION

Informationen i detta säkerhetsdatablad skall finnas tillgänglig för alla som hanterar produkten.

Förteckning över faroklasser angivna i avsnitt 3.2

Acute Tox. 4	- Akut toxicitet, kategori 4
Asp. Tox. 1	- Aspirationstoxicitet
Eye Irrit. 2	- Allvarlig ögonskada eller ögonirritation, kategori 2
Flam. Liq. 2	- Brandfarliga vätskor, kategori 2
Flam. Liq. 3	- Brandfarliga vätskor, kategori 3
Muta. 2	- Mutagenitet i könsceller, kategori 2
Skin Irrit. 2	- Frätande eller irriterande på hud, kategori 2
STOT RE 2	- Specifik målorgan toxicitet - upprepad exponering, kategori 2
STOT SE 3	- Specifik målorgan toxicitet - enstaka exponering, kategori 3

Förteckning över farokoder angivna i avsnitt 3.2

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H312	Skadligt vid hudkontakt.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H332	Skadligt vid inandning.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
H341	Misstänks kunna orsaka genetiska defekter.
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.
EUH066	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.

Använda förkortningar och akronymer

ATE: Uppskattad akut toxicitet (Acute Toxicity Estimate)

DNEL: Härledd nolleffektnivå (Derived No Effect Level)

EWC-kod: EU:s klassificeringssystem för avfall (European Waste Code)

LC50: Den koncentration av en substans som dödar 50% av en population på en given tid

LD50: Letal dos, den dos som förorsakar att 50% av populationen dör

Log Pow: Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten

PBT: Persistent, Bioackumulerande och Toxisk (giftig)

PNEC: Koncentration som sannolikt inte förorsakar negativ effekt (Predicted No Effect Concentration)

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative (mycket Persistent och mycket Bioackumulerande)